

Wymagania edukacyjne z etyki dla klasy 4 oparte na programie "Myślę więc jestem" - modyfikacja programu lekcji etyki autorstwa Magdaleny Środy. II etap edukacyjny. Dopuszczony do użytku przez MEN pod numerem DKW-4014-3/00

Wymagania na poszczególne oceny					
ocena niedostateczna	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
1. Wprowadzenie do etyki					
Cele lekcji:					
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie pojęcia etyki. • Znajomość podstawowych zasad etycznych. 					
Uczeń nie rozumie pojęcia etyki i nie potrafi wymienić zasad etycznych.	Uczeń zna pojęcie etyki i wymienia kilka zasad etycznych, ale ma trudności w ich wyjaśnieniu.	Uczeń wyjaśnia pojęcie etyki i wymienia podstawowe zasady etyczne, ale nie zawsze rozumie ich zastosowanie.	Uczeń wyjaśnia pojęcie etyki, podaje przykłady zasad etycznych i rozumie ich znaczenie.	Uczeń szczegółowo opisuje zasady etyczne, ich wpływ na codzienne życie oraz potrafi zastosować je w praktyce.	Uczeń wykazuje głębokie zrozumienie etyki, tworzy własne przykłady zasad etycznych i analizuje ich zastosowanie w różnych sytuacjach życiowych.
2. Czas nauki i czas odpoczynku					
Cele lekcji:					
<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność organizacji własnego czasu nauki i odpoczynku. • Znajomość technik uczenia się i gospodarowania czasem. 					
Uczeń nie potrafi organizować czasu	Uczeń zna podstawowe	Uczeń organizuje czas nauki i	Uczeń efektywnie organizuje czas	Uczeń efektywnie zarządza czasem,	Uczeń doskonale zarządza czasem,

nauki ani odpoczynku i nie zna technik uczenia się.	techniki uczenia się, ale ma trudności w organizowaniu własnego czasu nauki i odpoczynku.	odpoczynku oraz wykorzystuje podstawowe techniki uczenia się.	nauki i odpoczynku, stosuje różne techniki uczenia się.	stosuje zaawansowane techniki nauki i dobrze dostosowuje czas nauki i odpoczynku do swoich potrzeb.	stosuje innowacyjne techniki nauki, skutecznie optymalizuje balans między nauką a odpoczynkiem i pomaga innym w organizacji czasu.
---	---	---	---	---	--

3. Człowiek i sport

Cele lekcji:

- Zrozumienie zasady fair play i jej znaczenia.
- Praktyczne zastosowanie zasad fair play w życiu codziennym.

Uczeń nie rozumie zasady fair play i nie potrafi jej zastosować.	Uczeń zna podstawowe zasady fair play, ale ma trudności w ich praktycznym zastosowaniu.	Uczeń opisuje zasady fair play i potrafi stosować je w sporcie oraz w życiu codziennym, choć czasami potrzebuje wsparcia.	Uczeń dobrze opisuje zasady fair play i skutecznie stosuje je zarówno w sporcie, jak i w życiu codziennym.	Uczeń aktywnie stosuje zasady fair play, wprowadza je w życie w różnych sytuacjach i motywuje innych do ich przestrzegania.	Uczeń wykazuje wyjątkowe zrozumienie i stosowanie zasad fair play, jest przykładem dla innych i innowacyjnie wprowadza te zasady w różnych kontekstach.
--	---	---	--	---	---

4. Człowiek i jego uczucia

Cele lekcji:

- Rozpoznawanie i rozumienie własnych emocji.

<ul style="list-style-type: none"> Umiejętność opanowania i wyrażania uczuć. 					
<p>Uczeń ma trudności w rozpoznawaniu i wyrażaniu własnych emocji, nie potrafi opanować uczuć.</p>	<p>Uczeń potrafi rozpoznać podstawowe emocje, ale ma trudności z ich kontrolowaniem i wyrażaniem w sposób odpowiedni.</p>	<p>Uczeń rozpoznaje emocje i potrafi je wyrażać w sposób opanowany, choć potrzebuje czasami wsparcia.</p>	<p>Uczeń umiejętnie rozpoznaje i zarządza swoimi emocjami, wyraża uczucia w sposób konstruktywny.</p>	<p>Uczeń skutecznie zarządza swoimi emocjami, potrafi wyrażać je w sposób przemyślany i empatyczny w różnych sytuacjach.</p>	<p>Uczeń wykazuje wyjątkowe umiejętności w zarządzaniu emocjami, jest wzorem dla innych w zakresie opanowania i konstruktywnego wyrażania uczuć, aktywnie wspiera innych w radzeniu sobie z emocjami.</p>
<p>5. Ojczyzna i patriotyzm</p> <p>Cele lekcji:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zrozumienie pojęcia patriotyzmu i wartości narodowych. Znajomość historii i zabytków Polski. 					
<p>Uczeń nie rozumie pojęcia patriotyzmu i nie zna wartości narodowych ani zabytków Polski.</p>	<p>Uczeń zna podstawowe wartości narodowe i zabytki Polski, ale ma trudności w wyjaśnieniu ich znaczenia.</p>	<p>Uczeń opisuje wartości narodowe i zabytki Polski oraz zna podstawowe ślady Polaków na świecie.</p>	<p>Uczeń rozumie patriotyzm, opisuje wartości narodowe oraz zna znaczenie zabytków i śladów Polaków na świecie.</p>	<p>Uczeń szczegółowo omawia patriotyzm, wartości narodowe i ich znaczenie, a także zna historię i znaczenie zabytków Polski oraz ślady Polaków na świecie.</p>	<p>Uczeń wykazuje głęboką znajomość patriotyzmu, wartości narodowych, dziedzictwa kulturowego Polski i śladów Polaków na świecie, aktywnie angażuje się w</p>

					działania patriotyczne i dzieli się swoją wiedzą z innymi.
6. Ludzie w potrzebie Cele lekcji: <ul style="list-style-type: none"> • Zrozumienie roli wolontariatu i organizacji charytatywnych. • Rozróżnianie egoizmu od altruizmu. 					
Uczeń nie rozumie roli wolontariatu ani organizacji charytatywnych i ma trudności w rozróżnianiu egoizmu od altruizmu.	Uczeń zna podstawowe informacje o wolontariacie i organizacjach charytatywnych, ale ma trudności z rozróżnieniem egoizmu od altruizmu.	Uczeń opisuje rolę wolontariatu i organizacji charytatywnych, potrafi rozróżnić egoizm od altruizmu i podać przykłady.	Uczeń dobrze opisuje rolę wolontariatu, rozróżnia egoizm od altruizmu i potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce.	Uczeń aktywnie angażuje się w działania na rzecz innych, skutecznie rozróżnia egoizm od altruizmu i wprowadza tę wiedzę w życie.	Uczeń wykazuje wyjątkowe zaangażowanie w działania charytatywne, innowacyjnie promuje altruizm i wspiera innych w społeczności, pełni rolę lidera w działaniach wolontariackich.
7. Rola zmysłów w poznawaniu świata Cele lekcji: <ul style="list-style-type: none"> • Poznanie funkcji zmysłów i ich roli w poznawaniu świata. • Znajomość historii Helen Keller. 					
Uczeń nie zna podstawowych zmysłów ani ich	Uczeń wymienia podstawowe zmysły i ich funkcje oraz	Uczeń opisuje funkcje zmysłów, zna historię Helen	Uczeń dobrze rozumie rolę zmysłów w	Uczeń szczegółowo omawia funkcje zmysłów i ich rolę w	Uczeń wykazuje głęboką wiedzę o roli zmysłów,

funkcji, nie zna historii Helen Keller.	zna ogólne informacje o Helen Keller, ale ma trudności w łączeniu tych informacji.	Keller i potrafi opisać jej znaczenie.	poznawaniu świata, zna szczegóły dotyczące Helen Keller i jej osiągnięć.	poznawaniu świata, a także zna pełną historię Helen Keller i jej znaczenie.	kreatywnie łączy tę wiedzę z historią Helen Keller i inspirowanie innych do refleksji nad znaczeniem zmysłów w codziennym życiu.
<p>8. Człowiek i jego prawa</p> <p>Cele lekcji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrozumienie podstawowych praw dziecka i ogólnych zasad prawa. • Znajomość Konwencji o Prawach Dziecka. 					
Uczeń nie rozumie pojęcia praw dziecka ani zasad prawa i nie zna Konwencji o Prawach Dziecka.	Uczeń zna podstawowe prawa dziecka i ogólne zasady prawa, ale ma trudności z wyjaśnieniem Konwencji o Prawach Dziecka.	Uczeń wymienia podstawowe prawa dziecka, zna Konwencję o Prawach Dziecka i rozumie jej ogólne znaczenie.	Uczeń dobrze opisuje prawa dziecka, rozumie Konwencję o Prawach Dziecka i potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce.	Uczeń szczegółowo omawia prawa dziecka, ich znaczenie oraz Konwencję o Prawach Dziecka, i potrafi wyjaśnić jej zastosowanie w różnych sytuacjach.	Uczeń wykazuje głęboką znajomość praw dziecka i Konwencji o Prawach Dziecka, aktywnie angażuje się w działania na rzecz ochrony praw dziecka i inspirowanie innych do działania.
<p>9. Człowiek i religia</p> <p>Cele lekcji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznanie różnych religii świata, w tym chrześcijaństwa i judaizmu. • Zrozumienie podstawowych tradycji, obyczajów i świąt religijnych. 					

Uczeń nie zna podstawowych informacji o religiach świata, w tym chrześcijaństwie i judaizmie, oraz nie potrafi wymienić żadnych tradycji czy świąt religijnych.	Uczeń potrafi wymienić kilka religii świata, ale ma trudności w opisanu ich podstawowych tradycji i obyczajów oraz w zrozumieniu ich znaczenia.	Uczeń wymienia różne religie, w tym chrześcijaństwo i judaizm, oraz opisuje niektóre tradycje, obyczaje i święta, ale z niewielkim zrozumieniem ich kontekstu.	Uczeń zna podstawowe informacje o głównych religiach świata, dobrze opisuje tradycje, obyczaje i święta chrześcijańskie oraz żydowskie, a także rozumie ich znaczenie w kontekście religijnym.	Uczeń szczegółowo omawia różne religie, ich główne założenia, tradycje i święta, potrafi porównać chrześcijaństwo z judaizmem i zrozumieć ich wpływ na kulturę i historię.	Uczeń wykazuje głęboką wiedzę o religiach świata, analizuje i porównuje różne tradycje religijne, potrafi krytycznie odnosić się do zagadnień religijnych w kontekście społecznym i historycznym, a także zachęca innych do refleksji nad różnorodnością religijną.
---	---	--	--	--	---

10. Rycerze – ludzie honoru

Cele lekcji:

- Poznanie postaci rycerzy i ich kodeksu honorowego.
- Zrozumienie pojęcia honoru oraz dotrzymywania obietnic.

Uczeń nie zna postaci rycerzy ani zasad kodeksu honorowego, nie rozumie pojęcia honoru i	Uczeń zna podstawowe informacje o rycerzach i ich kodeksie honorowym, ale ma trudności w	Uczeń wymienia znanych rycerzy, opisuje ich kodeks honorowy i podstawowe cechy honoru, ale nie zawsze potrafi	Uczeń dobrze opisuje rycerzy, ich kodeks honorowy i zasady, potrafi wyjaśnić pojęcie honoru i jego znaczenie w	Uczeń szczegółowo omawia życie rycerzy, ich kodeks honorowy, rozumie znaczenie honoru i jego współczesne zastosowanie,	Uczeń wykazuje głębokie zrozumienie pojęcia honoru, kreatywnie łączy zasady kodeksu rycerskiego z
--	--	---	--	--	---

dotrzymywania obietnic.	zrozumieniu pojęcia honoru i jego znaczenia.	zastosować te zasady w kontekście współczesnym.	różnych sytuacjach życiowych.	potrafi porównać dawny kodeks rycerski z dzisiejszymi zasadami moralnymi.	dzisiejszymi wartościami etycznymi, inspiruje innych do refleksji nad znaczeniem honoru i dotrzymywania obietnic we współczesnym świecie.
<p>11. Etyka i kultura</p> <p>Cele lekcji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrozumienie znaczenia etyki i kultury osobistej w życiu codziennym. • Poznanie zasad grzeczności i sposobów przeciwdziałania brakom kultury. 					
Uczeń nie rozumie pojęć etyki i kultury osobistej, nie zna zasad grzeczności ani sposobów przeciwdziałania brakom kultury.	Uczeń zna podstawowe pojęcia etyki i kultury osobistej oraz wymienia kilka zasad grzeczności, ale ma trudności z ich zastosowaniem w praktyce.	Uczeń opisuje pojęcia etyki i kultury osobistej, zna zasady grzeczności i potrafi je zastosować w podstawowych sytuacjach, choć nie zawsze konsekwentnie.	Uczeń dobrze rozumie znaczenie etyki i kultury osobistej, stosuje zasady grzeczności w życiu codziennym i potrafi przeciwdziałać brakom kultury w swoim otoczeniu.	Uczeń szczegółowo omawia zasady etyki i kultury osobistej, aktywnie stosuje zasady grzeczności i wprowadza je w życie, potrafi zidentyfikować i przeciwdziałać przejawom braku kultury.	Uczeń wykazuje wyjątkowe zrozumienie etyki i kultury osobistej, jest wzorem do naśladowania w zakresie grzeczności i kulturalnego zachowania, podejmuje inicjatywy na rzecz promowania kultury osobistej wśród

					rówieśników i w społeczności szkolnej.
--	--	--	--	--	--